

sobotu den
Obsaženo též
i v Praze, ze

ičtí na hradě
Děje Třebe-

r 25. Brno.

purkrabího
i trh každé

cimus uni-
Benessii de
se in con-
iliter incli-
7dinawes²),
m qualibet
endo dicto
ilium regni
maiestatis
Petri, Basi-
i, principis
Kalendas
ie quinto,

ikváře Star-
ve vidimátu
é (v archivu

Jičtina, dluh
věves bylo jen
or. král. Čes.
ládá, že tato
le něho stojí
po smrti krá-

lovny Guty. R. 1327 byl zastaven Benešovi z Vartemberka a r. 1337 prodán jeho synovi Ješkovi. Ale přes to přese všechno jest této listiny dotčeno jak v potvrzení jičtinských městských privilegií Albrechtem z Valdštejna r. 1623 (zachováno jen v opise v městském archivu jičtinském) tak i ve zmíněném již vidimátu Hradeckých z r. 1667.

Otiskl J. Emler, *Regesta* II, č. 1909, str. 821. — Srv. též Josef Metoděj Jakubička, *Katalog archivu a knihovny musejního spolku v Jičtině (v Jičtině 1905)*, str. 2—3.

Že Jičtina byl město již na počátku 14. stol., dokazuje formule ve vzorci Summa Gerhardi z doby Jana Lucemburského (otiskl F. Tadra v *Archiv für österreichische Geschichte*, sv. LXIII, 1882, str. 360, č. 32), kterou český král osvobozuje obyvatele města Jičtina (civitas Gyczinensis) na dva roky ode všech platů s výjimkou úroku, jimž jsou povinni královské komoře. Tato listina se v pozdějších potvrzeních jičtinských privilegií nepřipomíná, patrně proto, že měla jen přechodný, nikoliv trvalý význam. — Také v druhém formuláři z doby krále Jana, zv. Codex epistolaris Johannis, regis Bohemiae (vydal Th. Jacobi 1841 o tomto názvu) jest několik vzorců, patřících obsahově do let 1331—1346 (č. 32, 38, 46, 47, 61), které se zmiňují o platech jičtinských měšťanů králi; těmito povinnými částkami uhrazovali královny dluhy bratřím Jindřichovi a Janovi z Lipé, jakož i pražskému měšťanu Frenclínovi Jakubovu.

16.

1302 červenec 28.

Pražský biskup Jan IV. potvrzuje městečku Roudnici vysazení zákupným právem, jež učinil již biskup Tobiáš. Ten odevzdal rychtáři Pavlovi 43 lánů; z každého se platí hřívna stříbra pražské váhy ročního úroku s výjimkou rychtářova lánu, který neplatí nic. Z 12 masných krámů se odevzdává po jednom kamenu loje, třináctý rychtářův neodvádí nic. Krčmy platí po jednom věrdunku stříbra nebo po jednom vepři, podsedci po jednom lotu stříbra.

Nos Johannes, Dei gracia episcopus Pragensis,¹⁾ notum esse volumus universis presentes literas inspecturis, quod olim recordacionis pie predecessor noster dominus Thobias, Pragensis episcopus,²⁾ volens condicionem ecclesie Pragensis facere meliorem, opidum suum forense in Rudnicz, in quo quadraginta tres lanei usualis ibidem mesure continentur, honesto viro Paulo, tunc ibidem iudici, vendidit seu locavit iure theotonico, quod purchrecht vulgariter dicitur, quemlibet laneum pro tribus marcis argenti monete arrarum, quod in vulgari podacie nuncupatur. Quam eciam pecuniam ipse predecessor noster ab eodem iudice et hominibus opidi predicti recepit integraliter et ex toto ac integraliter predictae ecclesie totaliter posuit et convertit sub condicionibus et pactis infra scriptis, ita videlicet, quod ipsi homines opidi memorati unam marcham argenti puri Pragensis ponderis de quolibet laneo, medietatem in festo beati Georgii et aliam medietatem in festo beati Galii, sibi et successoribus suis annis singulis census nomine solvere teneantur eo salvo, quod idem iudex vel alter, qui pro tempore ibidem fuerit, unum laneum sine census honore libere possidebit. Item de tredecim maccellis carniū de quolibet unum lapidem sepi

collati excepto tredecimo iudicis similiter in festo beati Galli solvere tenebuntur. Preterea de qualibet thaberna, quotquot ibidem fuerint, fertonem argenti aut porcum valentem fertonem, quod in predicti predecessoris nostri consistebat opzione, simili modo in festo beati Galli sibi et successoribus suis omnimodo persolvent et assignabunt. De subsidibus eciam, quotquot in opido predicto habebunt, a quolibet lothonem argenti in sepedicto festo sancti Galli census nomine solvent et explicite contradiccione qualibet procul mota. Et de hiis omnibus et singulis supradictis nobis per testes idoneos facta extitit plena fides. Verum quia homines et pauperes opidi iam dicti privilegium super locacione seu vendicione predicta ab eodem domino Thobia, predeessore nostro, per simplicitatem et ignoranciam recipere neglexerunt, timentes, ne per nos vel aliquos successores nostros, Pragenses episcopos, de predictis locacione seu vendicione possit forsitan in posterum dubitari et ex hoc ipsis hominibus aliqua questio suboriri, nobis humiliter supplicarunt, quatenus locacionem seu vendicionem predicti predecessoris nostri rite et racionabiliter factam approbare et confirmare necnon innovare per nostras et ecclesie nostre literas ad predictorum pauperum nostrorum cautelam de benignitate solita dignaremur. Nos ipsorum petitionibus racionabilibus atque iustis favorabiliter inclinati, locacionem seu vendicionem prefatas ratas et gratas habentes, approbantes et eciam innovantes, de nostri capituli connivencia et assensu per presentes literas nostras et ex certa nostra sciencia confirmamus, promittentes pro nobis et successoribus nostris contra ipsas locacionem seu vendicionem prefatas ullo umquam tempore non venire, sed ipsas pocius inviolabiliter observare, renunciantes insuper pro nobis et successoribus nostris omni iurium, tam canonici quam civilis, privilegii, statuti et consuetudinis seu aliquo quovis auxilio, quod nobis et successoribus nostris contra predicta vel aliquod predictorum competit seu competere possit modo quolibet in futurum. In cuius rei testimonium atque robur et predictorum hominum nostrorum securitatem et cautelam firmiorem presens scriptum fieri et tam nostri, quam quam[!] predicti capituli nostri sigillorum munimine fecimus roborari. Actum et datum anno Domini millesimo trecentesimo secundo quinto Kalendas Augusti, indiccione quintadecima, pontificatus nostri anno primo.

Originál ztracen, opis v II. knize erekční (archiv kapituly pražské), fol. 80—80 v.; znění zachováno také v potvrzení, jež vydala dne 21. září 1595 Polyxena z Rožmberka a na Roudnici a jež vidímoval dne 24. listopadu 1610 purkmistr a rada města Litoměřic (uloženo v zámeckém archivu v Roudnici, zn. N 17/1a). Též v potvrzení roudnických privilegií, uloženém v archivu ministerstva vnitra v Praze, odd. SM P 106, R 23, kde je přiložen i starý český překlad: My Jan, z Boží milosti arcibiskup (!) praský, oznamujem tímto listem obecně přede všemi, kdežkoliv čten aneb čtoucí slyšán bude, že někdy slavné paměti předek náš, pan Tobiáš, biskup praský, chtěce kostela Praského statek vzdělati a polepsiti, mnestečko své trhovní Roudnici, v kterémžto 43 lány takž, jakž v tomž místě míra a obyčej se zachovává, poctivému muži Pavlovi, na ten čas rychtáři, prodal a odevzdal právem purkrechtním, a z každého lánu tři marci stříbra monety tak rčené od téhož vejš jmenovaného

tenebuntur.
argenti aut
consistebat
s omnimodo
ido predicto
Galli census
. Et de hiis
xtitit plena
gium super
predecessore
ntes, ne per
edictis loca-
x hoc ipsis
atenus loca-
cionabiliter
lesie nostre
itate solita
avorabiliter
ntes, appro-
rsu per pre-
ittentes pro
ionem pre-
r observare,
rium, tam
quo quovis
od predicto-
[n cuius rei
uritatem et
a[!] predicti
latum anno
, indiccione

—80 v.; znění
a a na Roud-
uloženo v zá-
gii, uloženém
i starý český
stem obecně
i předeek náš,
bi, mnestečko
obyčej se za-
rávem purk-
menovaného

Pavla a obyvatelův vejš psaného mnestečka zcela přijal a k záduší chrámu Páně Praskému na níže položené termíny odkázal a poručil, tak totižto, aby vejš jmenovaného mnestečka obyvatelé polovici z každého lánu činže při svátku svatého Havla platiti povini byli, a to každoročně oni i budoucí [!] jejich (*zde scházejí slova o polovici splatné při sv. Jiří*), po kterémžto placení jeden lán aneb interesse z něho nadepsaný Pavel rychtář, aneb který na ten čas na místě jeho zvoleni budou, beze vši těžkosti a překážky svobodně požívati moci bude. Za druhé z třinácti krámův mastných z jednoho každého kámen loje krom třináctého, z kteréhož podobně rychtáři, při svátku sv. Havla dávati povinni budou. Za třetí z jedné každé hospody, kolik jich tam koliv jest, jeden ferton stříbra podobným způsobem při svátku sv. Havla vyplacovati budou. A to že ze vším způsobem obyvatelé mnestečka Roudnice i budoucí jejich beze vši odporosti a protivnosti vejš jmenované dny a čas složí, pravdě a věrnosti jejich pozůstávajíme. (*Ustanovení o podsedcích chybl.*) Poněvadž pak mnestečka již řečeného chudobní obyvatelé potvrzení a zapsání na vejš jmenovanéj prodej od téhož pana Tobiáše, biskupa praského, předka našeho, skrze svou sprostnost a nevědomost vyžádati opominuli, obávající se tehdy, aby buď skrze nás anebo skrz budoucí naše, biskupy praské, o vejš jmenovaném prodeji pochybnost nevzešla a jim k nepřležitosti a ke škodě nebyla, nás v po[ko]ře a v poníženosti žádali, abychom jim prodej předka našeho, spravedlivě jim náležející, aprobirovati, potvrditi, konfirmovati a obnoviti skrze nás a záduší našeho list k jich ochraně a protekci z milosti naší ráčili. My pak k jich slušným a spravedlivým žádostem milostivě naklonění jsouce, prodej a obdarování jim náležející z jistým naším vědomím potvrzujeme a konfirmujeme, připovídající za sebe a za budoucí naše, že nikoliv proti zvrhupsanému obdarování naprotimyslní nebudeme, nýbrž raději po všechny časy neporušitedlně jej chrániti a ochranou rukou [!] nad nimi držeti připovídáme. Aby pak našemu tomuto milostivému povolení tím snadněji vjěřino bylo, a oni nadepsaní mnešťané a obyvatelé zvrhupsaného mnestečka Roudnice tím ubezpečenější a jistější býti mohli, přítomný list jsme učinili a jej naší i kapituly naše pečeti utvrditi a upevniti poručili. Dán léta Páně 1302 27. Julii etc.

¹⁾ Byl jím v letech 1301—1343 (*G. Friedrich, Rukověť křestanské chronologie, v Praze 1934, str. 238*).

²⁾ Byl jím v letech 1278—1296 (*tamže str. 237*).

³⁾ Roudnice byla stará trhová osada pod biskupským hradem, kterou vysadil na městečko biskup Tobiáš, a to nejspíše právem magdeburským (*J. V. Šimák, České dějiny I. 5, str. 970*). — *Srov. též výše č. 2.*

Otiskli J. Emler, *Regesta II.*, č. 1933, str. 833 a Kl. Borový, *Libri erectionum I*, str. 148—149.

17.

1302 listopad 6. Praha.

Král Václav II. potvrzuje nové vyměření lánů v Budyni nad Ohří, jež učinila Griffina, vévodkyně sandžská, aby byla napravena chyba, která vznikla při měření za míšeňského biskupa Bernarda. Obyvatelé jsou ve věcech soudních vyňati z pravomoci zemského soudu a podřízeni svému rychtáři nebo zástupci krále anebo kněžny Griffiny. Z lánů platí po půl hřivny, osm litoměřických měř žita, ječmene, pšenice a ovs; o sv. Michalu odvádějí šest kur. Krčmy jsou osvobozeny od poplatků za várky. Bezzemci platí lot stříbra. Valter, rychtář v Černuci, i jeho dědicové mají

Oldřich z Lichtemburka, který vysadil s pomocí Gottfrieda, dříve rychtáře v Bílém Podolí, město Ronov v 39 lánech, určuje platy z jednotlivých těch lánů i dobu jejich splácení. Město dostává právo města Čáslavě. Z pivovarů, pekáren a zahrad neplatí měšťané nic a dostávají ještě právo lovit ryby v řece Doubravě, a to od mlýna ležícího pod farou. Táhne-li král vojensky za hranice, přispívají z každého lánů své vrchnosti polovinou čtvrtce. Rychtář Gottfried dostává dědičně rychtu s třetinou pokut, krčmu, krám pekařský a masný, dva podsedky, dva lány polí a mlýn na řece Doubravě.

In nomine Domini amen. Cum ea, que geruntur sub tempore, una cum ipso per motum ipsius temporis evanescant, ideoque gesta hominum solent scriptis testimonioque virorum honestorum firmissime perhennari. Notum igitur sit omnibus hoc scriptum inspecturis, quod nos Ulricus dictus de Luchtemberg, baro regni Boemie,¹⁾ habita matura deliberacione pariter et consensu nostre dilecte coniugis ac puerorum et aliorum omnium amicorum locavimus hereditarie ac perpetue possidenda Gotfrido, quondam iudici in Podol²⁾, ac suis concultoribus nove plantacionis nostram civitatem Ronow³⁾ cum quadraginta laneis minus uno condicionibus et iuribus infrascriptis, ita tamen, quod singulis annis annuoque sub censu de quolibet laneo altera dimidia marca nobis nostrisque heredibus semper cedit. De quibus laneis viginti quatuor subsides in medio laneo collocabit, quorum quilibet alterum dimidium iugerum possidebit, medium fertonem sub censu annuo nobis dando. De taberna vero predictae civitatis nostre unus fertio singulis annis nobis cedit et tam in iudiciorum forma quam in agrorum mensura ius Czaaslaviensis opidi⁴⁾ plenarie possidebunt. Terminis^{a)} autem solucionis predicti census erit tocius iste, videlicet in festo Michaelis media pars et in festo beati Georgii reliqua media pars census nobis nostrisque heredibus semper cedit. Quidquid in suis areis construxerint nostri cives utilitatis et proventus, utpote braxatoria, pistrina, ortos, hec omnia ad usus proprios convertent, nobis nostrisque heredibus nichil dantes, piscacionesque omnibus hominibus, inhabitantibus eandem civitatem, in flumine Dubrav a molendino sub parochia situato in terminis, qui ad nos pertinere dinoscuntur, concedimus piscari libere ex nostra gracia speciali. Et si expedicio regia evenerit extra metas regni Boemie, extunc de quolibet laneo medius fertio^{b)} in expedicionis subsidium nobis dabunt. Nos autem, moti pietate plenitudinis erga prefatum Gotfridum, nostrum iudicem, sibi suisque pueris seu heredibus et volentes condigne respondere sue nove plantacionis laboribus, conferimus iudicium cum tercio denario emendarum in ipsa civitate et unam tabernam, duo maccella, scilicet unum panis, reliquum^{c)} carniū, duos subsides et duos laneos agrorum et unum molendinum in flumine Dubrav, situm ante ipsam civitatem, quiete, libere, hereditarie, perpetue hec omnia possidenda. Ut igitur hec locacio rata, grata ac firmissima a

1307 leden 22.

a, dřive rychtáře
tlivých těch lánů
ivovarů, pekáren
v řece Doubravě,
anice, přispívají
dostává dědičně
lsedky, dva lány

re, una cum ipso
n solent scriptis
otum igitur sit
Luchtemberg,
sensu nostre di-
mus hereditarie
is concultoribus
ta laneis minus
lis annis annuo-
isque heredibus
o laneo colloca-
dium fertonem
is nostre unus
am in agrorum
autem solucio-
edia pars et in
redibus semper
et proventus,
os convertent,
us hominibus,
no sub parro-
edimus piscari
ra metas regni
bsidium nobis
idum, nostrum
espondere sue
ario emenda-
im panis, reli-
olendinum in
editarie, per-
firmissima a

nostris heredibus ac ipsorum successoribus inviolabiliter teneatur, ideo hanc literam subnotatis testibus nostri sigilli munimine fecimus roborari. Testes autem huius sunt: dominus Wenceslaus de Zleb, Stoyslaus de Hostowlicz, Przibko de Lipka, Dulo de Lypolticz, Heinricus, iudex Czaslavie, Heinricus iuvenis, scabinus, Heinricus Reezo, Domoslaus de Luchin, Fridricus de Wrd, Heinricus de Sytenicz, Pesko de Wrd, Ulricus de Podol et alii viri quamplurimi fidedigni. Acta sunt hec anno Domini millesimo trecentesimo VII^oXI Kalendas Februarii.

Originál není zachován, známo jen z potvrzení králem Václavem IV. ze dne 25. března 1397 (níže č. 158). — V českém překladu Václavovy listiny z doby kolem r. 1400 (perg. listina v archivu ronovském) zní tato listina takto: Ve jméno Boží amen. Poněvadž ty věci, kteréž se dějí, pod časem spolu s hnutiem jeho pomíjejí, protož skutkové lidští bývají popsáni a poctivých lidí svědomím uvěčnění. Protož bud známo všem, ktož tento list uzří, že my Oldřich, řečený z Lichtemburku, šlechtic království [!] Českého, s dospělým rozmyslem i také svolením naše milé manželky i dětí i všech jiných přátel vysadili sme nového štiepenie našeho města Ronov bez jednoho se čtyřidcieti lány pod výmienkami a právy dole psanými, tak ovšem, aby po všecka léta pod roční plat s každého lánů puoldruhých hřivny nám a dědicóm našim se dostalo; s kterýchto lánův čtyřmezcietma podsedkův na polúlání osadí, z nichžto každý puoldruhého jitra držeti bude, po puol věrdunku platu ročního nám dávaje. S krěmy také svrchupsaného města našeho jeden věrdunk po všecka léta nám přicházeti bude. A tak súdové jakožto dědin rozměrování práva města Čáslavě úplně požívati budú. Ale časové k placení úrokův svrchupsaných tito budú, totiž na sv. Michala polovice a na hod sv. Jiříe druhá polovice platu nám i našim dědicóm vždy platiti mají. I cožkolivěk na svých měštích naši měštěné vstavili by, užítkův a duochodův sobě přivedli, jakožto povovary [!], pekárny, zahrady, ty všeckny věci k svému užítku obrátie, nám i dědicóm našim z toho nic nedávajíce. Také ryb lovenie všem lidem v témž městě přebývajícím v řece Dúbravě od mlýna pod farú ležícíeho až do cílov, kteříž by nám příslušely, půjčujeme loviti svobodně z naše zvláštnie milosti. A jestliže by potřeba královská přišla z království Českého táhnúti, tehdy s každého lánů puol věrdunka nám dáti mají. My také, hnutí jsúce plnosti milostí k napřed jmenovanému Gotfridovi, rychtáři našemu, jemu, dětem i dědicóm jeho, a chtějíce hodně odplatiti jeho úsilí nového štiepenie, dáváme súd s třetiém peniezem vin v témž městě a jednu krěmu, dva krámy, totiž jeden chlebný a druhu (!) masný, dva podsiedky a dva lány role a jeden mlýn na řece Dúbravě, ležící před tiemž městem, ku pokojnému požívání a věčnému vladařství těch všech věcí. Ale aby toto vysazenie pevné, utvrzené a jisté bylo a našich dědicův i jich náměstkův bez přerušenie zachováno, protož tento list předle [!] jmenovanými svědky naší pečeti kázali jsme upevniti. A svědkové toho jsú tito: Václav ze Zlebův, Stojslav z Hostovlic, Přibek z Lipky, Dubso z Lipoltic, Jindřich, rychtář čáslavský, Jindřich [!] mladý, konšel, Jindřich Roze, Domoslav z Luchten [!], Fridrich z Vrd, Jindřich [!] z Sitěnic, Pešek z Vrd, Oldřich [!] z Podola a jiní mužie mnozí viery hodní. Stalo se léta Božíeho M^oCCC^oXXXVII^o [!] volánka jedenádstého měsíce února.

a) Správně terminus. — b) Správně medium fertonem. — c) Správně reliquum.

1) O něm A. Sedláček, *Hrady XII*, str. 34.

2) *Bílá Podolí*, s. o. Čáslav.

3) *Ronov nad Doubravou*, s. o. Čáslav.

4) *Čáslav se řídila jihlavským právem* (J. Čelakovský, *Codex II*, str. 262—266, č. 154).